

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
Mostar

Program

utroška sredstava utvrđenih u razdjelu 17. Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije „Tekući transferi i drugi tekući rashodi – Tekući transferi pojedincima- Poticaj pri kupovini električnih automobila“

Mostar, mart 2023. godine

1. UVOD

Tranzicija na električna vozila u svijetu je neizbježna. Mnogi proizvođači automobila najavili su 2030. godinu kao trenutak od kojeg će prodavati samo električna vozila. Razlozi za ovu tranziciju su očuvanje, održivo korištenje, zaštita i unapređenje životne sredine, energetske efikasnosti i korištenje obnovljivih izvora energije. Na evropskom prostoru u transportnom sektoru 90% naftnih derivata se uvoze. Povećanje broja vozila na električni pogon utiče na smanjenje ovisnosti uvoza nafte i naftnih derivata potrebnih u sektoru transporta.

Prema direktivama Evropske unije, veća tehnološka poboljšanja, poticaji za uvođenje javnog prevoza i njegovo širenje, primjena energetske učinkovite tehnologije i upotreba energije iz obnovljivih izvora u prometu neka su od najučinkovitijih sredstava kojima EU može smanjiti svoju ovisnost o uvozu nafte u sektoru prometa, te uticati na tržište gorivom koje je namijenjeno upotrebi u prometu.

Bosna i Hercegovina je potpisnica Pariškog sporazuma o klimatskim promjenama. Vizija EU je da do 2050. cijeli evropski kontinent, što uključuje i jugoistočnu Evropu, bude karbonski neutralan, što podrazumijeva skoro potpuni prestanak korištenja naftnih derivata za transport, a to će se znatno odraziti i na Bosnu i Hercegovinu

Sufinansiranjem kupovine električnih i hibridnih automobila Vlada Federaciji Bosne i Hercegovine, vrši direktni uticaj na poboljšanje kvaliteta vazduha, kao i smanjenja izvora zagađenja vazduha odnosno smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte u cestovnom saobraćaju na teritoriji Bosne i Hercegovine. Cilj subvencija je neposredno podsticanje kupovine ekološki prihvatljivog vida transporta, u okviru sprovođenja mjera za poboljšanje kvaliteta vazduha i unapređenja kvaliteta životne sredine.

Bosna i Hercegovina ima potencijal za razvoj sektora industrije elektromobilnosti. Elektromobilnost predstavlja šansu privrednim subjektima za proširenje proizvodnih i poslovnih aktivnosti iz različitih sektora poput automobilske industrije, zaštite okoliša, trgovaca automobilima, elektroenergetike, elektroindustrije, prometa, distribucije nafte i naftnih derivata.

Strategijom razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021-2027. godine, definisan je Strateški cilj „Resorno efikasan i održiv razvoj sa prioritetom unapređenje kvaliteta zraka i mjerom smanjenja negativnog uticaja sektora transporta na okoliš“. Jedna od mjera ovog cilja nosi naziv: „obezbjeđenja adekvatne šeme poticaja kupovine i upotrebe električnih vozila“. Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je jedan od nosilaca navedene mjere.

2. PRAVNI OSNOV

- Zakon o Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br: 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06)
- Zakon o energetskej efikasnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 22/17);
- Strategija razvoja Federacije Bosne i Hercegovine 2021.-2027.godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 40/22);

3. ZAKONODAVNI OKVIR PROVOĐENJA PROGRAMA

- Budžet Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj 06/23);
- Zakon o izvršavanju Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu („Službene novine Federacije BiH“, broj 06/23);

4. CILJ I NAMJENA PROGRAMA

Program utroška sredstava utvrđenih u razdjelu 17. Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije „Tekući transferi i drugi tekući rashodi, Tekući transferi pojedincima - Poticaj pri kupovini električnih automobila“ (u daljem tekstu: Program) ima za cilj poticaj kupovine i upotrebe električnih automobila u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Namjena Programa je dodjela subvencija odnosno finansijskih sredstava pojedincima, za kupovinu novih automobila, registrovanih u Federaciji BiH za period 01.01.2023.-11.12.2023. godine, koji imaju isključivo električni pogon (električni automobili) i automobila koja uz motor sa unutrašnjim sagorijevanjem, pokreće i električni pogon (hibridni automobili koji posjeduju električni motor koji može samostalno pokrenuti automobil).

Pod novim automobilom, smatra se putničko vozilo koje nije bilo u upotrebi i nikada, nigdje, nije bilo registrovano (u daljem tekstu: vozilo).

Vozila za koja se dodjeljuje subvencija su putnička vozila koja imaju najviše 9 mjesta za sjedenje, uključujući i sjedište vozača (putnička vozila kategorije M1)

Tehnički uslovi za prihvatljiva vozila:

1. Električna vozila sa emisijom CO₂ 0 g/km
2. Hibridna električna „plug-in“ vozila sa emisijom CO₂ manje od 50 g/km
3. Hibridna vozila „full hybrid“ sa emisijama CO₂ najviše 130 g/km

5. KORISNICI SREDSTAVA I KRITERIJI ZA IZBOR KORISNIKA

Korisnik subvencije može biti pojedinac (fizičko lice), državljanin Bosne i Hercegovine, sa prebivalištem u Federaciji Bosne i Hercegovine i sa navršениh 18 godina života, koji podnese zahtjev, dostavi dokumentaciju u skladu sa Javnim pozivom, ispunjava uslove u skladu sa Javnim pozivom i da u trenutku podnošenja zahtjeva, postoje raspoloživa sredstva predviđena budžetom, za namjenu subvencioniranja kupovine vozila, tj. u trenutku prijave, ne budu već dodijeljena drugim korisnicima.

Neprihvatljivi korisnik subvencije je korisnik koji je u 2022.godini ostvario pravo subvencije za kupovinu vozila, kao i korisnik koji je ostvario pravo subvencije iz budžeta za 2023. godinu, bilo kojeg nivoa vlasti u Federaciji BiH.

Visina iznosa koji se dodjeljuje kao finansijski poticaj pojedincima:

- Električna vozila –	10.000,00 KM
- Hibridna električna „plug-in“ vozila –	7.000,00 KM
- Hibridna „full hybrid“ vozila –	5.000,00 KM

Finansijska sredstva pojedincima (fizičkim licima) moći će se dodijeliti za kupovinu, odnosno registraciju samo jednog vozila.

6. TIJELA NADLEŽNA ZA PROVOĐENJE PROGRAMA

Tijela nadležna za provođenje i nadzor nad namjenskim korištenjem sredstava po ovom Programu su Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Federalno ministarstvo finansija/ Federalno ministarstvo financija, svako u okviru svoje nadležnosti.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u (daljem tekstu: Ministarstvo) učestvuje u postupku pripreme Programa, Javnog poziva za dodjelu sredstava, selekcije i ocjenjivanja formalne ispravnosti prijava, dodjele finansijskog poticaja po utvrđenim kriterijima, javnog objavljivanja rezultata, ugovaranja dodjele finansijskog poticaja, izvještavanja i praćenja namjenskog utroška.

Ministarstvo se pridržava Smjernica o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/18). U skladu s tim, federalni ministar energije, rudarstva i industrije je formirao sljedeće komisije:

- Komisija za pripremu i provođenje Programa (u daljem tekstu: Komisija za selekciju)
- Komisija za praćenje utroška sredstava dodijeljenih putem javnog poziva za realizaciju Programa (u daljem tekstu: Komisija za praćenje)

7. SREDSTVA PREDVIĐENA ZA DODJELU

Sredstva za provođenje ovog Programa utvrđena su Budžetom Federacije Bosne i Hercegovine za 2023. godinu, u razdjelu 17, ekonomski kod 6142, „Tekući transferi pojedincima – Poticaj pri kupovini električnih automobila“ u iznosu od 500.000,00 KM. Navedena sredstva su grant sredstva Ministarstva i dodjeljivat će se po ovom Programu i raspisanom Javnom pozivu.

Dodjela sredstava će biti regulisana ugovorom o dodjeli grant sredstava, koji se sklapa između Ministarstva sa jedne strane i pojedinca-korisnika sa druge strane.

Za odobreni iznos finansijskih sredstava, Ministarstvo će dati nalog Trezoru Federacije BiH da izvrši uplatu odobrenih sredstava na račun pojedinca- korisnika poticaja.

Pojedinac po ovom Programu može ostvariti pravo na dodjelu finansijskih sredstava samo po jednom podnesenom zahtjevu.

8. TRAJANJE PROGRAMA

Program traje do utroška sredstava, a najkasnije do kraja fiskalne godine (odnosno do 31.12.2023. godine). Javni poziv za dodjelu finansijskog poticaja će biti objavljen u Službenim novinama Federacije BiH, web stranici Ministarstva i jednom dnevnom listu.

Javni poziv ostaje otvoren od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“ do 11.12.2023. godine (Ministarstvo će razmatrati zahtjeve koji su zaprimljeni u Ministarstvu zaključno sa navedenim datumom), ili utroška finansijskih sredstava u iznosu od 500.000,00 KM, u zavisnosti od toga koji uslov prije nastupi. Aktivnosti za dodjelu finansijskih sredstava obavljaju se do 31.12.2023. godine.

9. PROVOĐENJE PROGRAMA

Sredstva se dodjeljuju na osnovu raspisanog Javnog poziva. Javnim pozivom se definišu osnovne informacije o Programu: uslovi za prijavu po Programu, namjena i iznos grant sredstava koja su na raspolaganju za dodjelu, potrebna dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za dodjelu finansijskih sredstava, način prijavljivanja, rok i mjesto podnošenja prijava, kao i ostale relevantne informacije.

Javni poziv po ovom Programu, bit će raspisan nakon što Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donese Odluku o usvajanju Programa i objavi je u „Službenim novinama Federacije BiH“.

Javnim pozivom, od potencijalnih korisnika sredstava, će biti zatražena dokumentacija koja treba zadovoljiti osnovne kriterije za realizaciju Programa:

1. Zahtjev za dodjelu subvencije (preuzet sa web stranice Ministarstva www.fmeri.gov.ba)
2. Kopija lične karte i original CIPS potvrda podnosioca ne starija od 3 mjeseca
3. Ugovor ili faktura o kupoprodaji motornog vozila sa tehničkim karakteristikama iz kojih je jasno vidljiva kategorija, proizvođač, tip, model, vrsta goriva, izvor snage i emisija CO₂ (ovjerena kopija)

4. Dokaz o izvršenom tehničkom pregledu vozila (ovjerena kopija)
5. Potvrda o registraciji (saobraćajna dozvola) na ime podnosioca zahtjeva za vozilo, izdato od strane nadležnog Federalnog MUP-a za 2023. godinu - prva registracija (ovjerena kopija)
6. Izjavu, potpisanu od strane podnosioca zahtjeva, koja se može preuzeti na web stranici Ministarstva (www.fmeri.gov.ba) kojom se pojedinac obavezuje da će vozilo za koje je dobilo subvenciju zadržati u vlasništvu najmanje 2 (dvije) godine.
7. Izjavu, potpisanu od strane podnosioca zahtjeva, koja se može preuzeti na web stranici Ministarstva (www.fmeri.gov.ba), kojom izjavljuje da nije ostvario pravo na poticaj za vozilo u 2022. i 2023. godini kod Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije ili drugog budžetskog korisnika u Federaciji BiH.

Zahtjev za dodjelu sredstava sa potrebnom dokumentacijom po Javnom pozivu, poredanom po tačkama Javnog poziva, podnosi se Ministarstvu.

Komisija za selekciju će se sastajati najmanje jednom mjesečno i pri izboru korisnika poštovati osnovne principe kao što su jednako postupanje, nediskriminacija, povjerljivost i transparentnost.

Podnosilac zahtjeva može, prije donošenja odluke o odabiru korisnika, svojom izjavom odustati od prijave, izmjeniti je ili dopuniti.

Na zahtjev Komisije za selekciju, u slučaju nepotpune i nejasne dokumentacije, podnosilac može, u roku od 7 dana, Ministarstvu dostaviti dopunu tražene dokumentacije. U slučaju da podnosilac zahtjeva ne dostavi Ministarstvu traženu dokumentaciju u datom roku, smatraće se da je podnosilac odustao od svog zahtjeva i zahtjev će biti odbačen kao nepotpun.

Komisija za selekciju će, jednom mjesečno, u zadnjoj sedmici mjeseca, na web stranici Ministarstva, objavljivati listu potencijalnih korisnika, odnosno formalno ispravnih zahtjeva. Svi podnosioci zahtjeva za dodjelu poticaja imaju mogućnost da u roku od 7 dana, od dana objavljivanja liste na web stranici, ulože pismeni prigovor ili primjedbe na istu.

Na prijedlog Komisije za selekciju, Ministarstvo će jednom u tri mjeseca (kvartalno) sačiniti Prijedlog odluke o dodjeli finansijskog poticaja korisniku-pojedincu i istu dostaviti Vladi Federacije Bosne i Hercegovine na razmatranje i usvajanje.

Odluka sadrži: Ime i prezime korisnika, vrstu vozila za koje se daje subvencija i iznos dodijeljenih finansijskih sredstava.

Odluka se objavljuje u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na web stranici Ministarstva.

Nakon što Vlada Federacije BiH usvoji odluku o dodjeli finansijskih sredstava, izvršit će se potpisivanje ugovora. Krajnji datum potpisivanja Ugovora je 31.12.2023. godine.

Ugovor obavezno sadrži sljedeće elemente:

- iznos i namjenu sredstava koja se dodjeljuju
- dinamiku i načine doznačavanja sredstava
- obavezu odabranog korisnika sredstava da zadrži u vlasništvu sufinansirano vozilo najmanje 2 godine od dana prve registracije vozila

- obavezu korisnika sredstava da će po zahtjevu Ministarstva u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva izvršiti povrat nenamjenski utrošenih sredstava u slučaju propuštanja korisnika da ispuní obavezu izvještavanja u ostavljenom roku ili ukoliko se naknadno utvrdi da su postojale nepravilnost u procesu.

10. KONTROLA UTROŠKA FINANSIJSKIH SREDSTAVA

U svrhu kontrole namjenskog korištenja dodijeljenih sredstava, korisnik će Ministarstvu dostaviti ovjerenu kopiju potvrde o registraciji vozila, za koje je dodijeljena subvencija, za 2024. i 2025. godinu.

Ovjerenu kopiju korisnik treba dostaviti, najkasnije 30 dana od dana registracije vozila u toj godini.

11. OBJAVLJIVANJE AKATA

Ministarstvo će ovaj Program, Odluku o usvajanju Programa i Odluke o dodjeli sredstava, objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“ i na web stranici Ministarstva: www.fmeri.gov.ba.

Ministarstvo će Javni poziv za ovaj Program objaviti u „Službenim novinama Federacije BiH“, web stranici Ministarstva (www.fmeri.gov.ba) i jednim dnevnim novinama.

Javni poziv ostaje otvoren do 11.12.2023. godine ili do utroška sredstava, u zavisnosti od uslova koji prije nastupi.

